

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](#)

Disputatio V. Articulus VII.

453

nea Mater Dei; quia ignominia matri ad filium redundasset; quia specialissimam affinitatem habuit cum Christo, qui ab ea carnem accepit; quia singulari modo, nempe corporaliter, Dei Filius, qui est Dei sapientia, in ipsa habitavit; quia denique in ea non impleretur illud Cant. 4. *Tota pulchra es, amica mea, Et macula non est in te.* Ergo tam, immo multo magis fatendum est eam ne uno quidem instanti macula peccati originalis, quod mortale est, fuisset contaminata & deturpatata, quia alioqui non fuisset idonea Mater Dei, quia ignominia matri ad filium redundasset; quia specialissimam habitura erat affinitatem ad Christum, qui ab ea carnem accepturus erat; quae enim *conventio Christi ad Belial?* quia corporaliter in ipsa habitaturus erat Filius Dei, qui est Dei sapientia; quia denique illi non exacte conveniret, quod tamen de illa dictum est Cant. 4. *Tota pulchra es, amica mea, Et macula non est in te.* Nam si hæc rationes omnes valent, juxta S. Doctorem, ad tribuendam B. Virginis imminutatem ab omni omnino culpa levissima, quanto magis valere debent ad tribuendam illi imminutatem ab omni omnino culpa mortali, quale est peccatum originale? Si vel levis culpa venialis nævus Matrem Dei dedecebat, juxta S. Doctorem, quanto magis Matrem Dei dedecebat cuiusvis mortalis culpa, sive propria, sive aliena voluntate commissæ cupidito & fæditas?

4. Denique S. Doctor sic ait a. 1. in O. Rationabiliter creditur quod illa qua genuit unigenitum à Patre, plenum gratia & veritatis, pra omnis aliis majora privilegia gracie acceperit. Unde ut legitur Euc. 1. Angelus ei dixit: *Ave Maria, gratia plena. Inveniens autem quibusdam aliis hoc privilegialiter esse concessum, ut in uero sanctificarentur, sicut Hieremias.* . . . & sicut Joannes. Bapista . . . unde rationabiliter creditur, quod beata Virgo sanctificata fuerit, antequam ex uero nasceretur. Possum igitur à fortiori sic argumentari. Rationabiliter creditur, quod illa, qua genitura erat unigenitum à Patre, plenum gratia & veritatis, & quam proinde Deus eæcturus erat ad summam maternitatis divina dignitatem, qua longè præstitura erat omnibus pueris creaturis, etiam angelicis, non minora acceperit privilegia gratiae, quam acceperit angelica creatura. Atqui Angeli in ipso punto creationis sua sanctificatae fuerunt. Ergo rationabiliter creditur, quod beata Virgo fuerit sanctificata in ipso punto animationis, seu in primo instanti existentia iux. Detur disparitas.

Certè dici non potest, quod anima B. Virginis aucto in omnibus non potuerit sanctificari in ipso punto animationis, aut saltem non potuerit ex meritis Christi. Hoc enim, utrumque evidenter fatum est. Nam 1. Angeli potuerunt sanctificari in ipso punto sue creationis: cum enim sanctificatio sit actio instantanea, non successiva, potuerunt simul tempore, licet non simul ratione, creari & sanctificari. Ergo pariter, &c. 2. Fieri potuit, ut Angeli in ipso punto creationis sua sanctificarentur ex meritis Christi, absolute prævisi, si nimirum Christus cum meritis suis prædefinitus fuisset ante absolutam prævisionem peccati originalis. Ergo pariter, &c. Hinc obiter colligo evidenter, ad hoc, ut B. Virgo ex meritis Christi absolute prævisi, præservaret à macula peccati originalis, necesse non fuisse, ut ejus anima sanctificaretur, antequam infunderetur corpori: potuit enim, & quidem ex Christi meritis, sanctificari in ipso punto infusionis, & ita potuit B. Virgo in primo instanti sua existentia sancta esse ex meritis Christi; proindeque potuit propter merita Christi nunquam habere originalis peccati maculam.

Prob. 4. Ex conspiratione præcipuarum orbis christiani Academiarum, qua ex firma persuasione pia sententiæ, ad eam defendendam se solemini voto obstrinxerunt, & in quarum pluribus, Candidatus gradus theologici non conseruntur, nisi prius juramentum præstiterint de immaculata Conceptione animo tenenda, & verbo defendenda: quod in hac nostra Academia sanctissime observarunt. Ex consentiu omnium

Simonnet Theol. Tom. I.

serd religiosorum Ordinum, excepto Ordine Prædicatorum, in quo tamen non defuerunt viri pietate & doctrina infigiles, qui piam sententiam defenderent. Ex consensu totius seru populi christiani, qui oppositam sententiam proponi & defendi non audiret sine gravi scandalo. Quis autem facilè crederet Deum in Ecclesia sua hæc permitturum fuisse, si pia sententia esset falsa, & consequenter fidei contraria?

Prob. 5. Ex facto summorum Pontificum. Nam 1. Sextus IV. festum Conceptionis devotè celebrantibus indulgentias concessit; quam concessionem approbat & innovavit Synodus Tridentina. 2. Paulus V. sub pœnis gravissimis prohibuit quibuscumque personis, ne in quibuscumque actibus publicis affererent B. Virginem conceptam fuisse cum peccato originali. 3. Gregorius XV. sub iisdem gravissimis pœnis, Pauli V. prohibitionem extendit etiam ad privata colloquia; solis Dominicanis, ut privatim & inter se tantum de contraria pia sententia opinione differere & conferre possent, facultate concessa. 4. Alexander VII. sub gravissimis pœnis quibuscumque personis, à quibus utrum excipi possint Patres Dominicani, ipsi metuiderint, prohibet ne sub quovis pretextu, quovis ex cogitabili modo, sive publicè, sive privatim, sive scripto, sive voce sententiam afferentem animam B. Virginis in sui creatione, & in corpus infusione sanctificatam fuisse, & cultum seu festum juxta sententiam hanc institutum impugnent.

Sub gravissimis igitur pœnis non solum ab actibus quibuscumque publicis, sed etiam à privatis colloquiis opinio negans immaculatam B. Virginis conceptionem, proscripta est decretis summorum Pontificum, non modo non reclamantibus, sed è contra applaudentibus Episcopis Catholicis; interea dum opposita sententia affirms, proponitur & defendit non solum in privatis colloquiis, sed etiam in scholis, & in sacris pulpitiis cum singulare rotius populi christiani adificatione. Ergo saltem credibile non est, hanc sententiam falsam, & oppositam veram esse. Nam si sententia affirms esset falsa, & negans vera, sententia affirms fidei adversaretur, negans vero consona esset fidei, & de fide quoad te. At fore unquam, ut error veritati in materia fidei tam insinuatior anteponatur decretis summorum Pontificum, tacitibus omnibus Ecclesiæ Catholice Episcopis, saltem credibile non est.

Prob. 6. denique. Ecclesia cultum B. Virginis, ut concepta fine macula peccati originalis, & sanctificata primo illo instanti, quo anima ejus creata, & in corpus infusa est, ut pium, devotum, & laudabilem predicit & commendat, ad illum fideleshortatur, & indulgentiis invitat, immo sub mortali imperat pro certo die, pro quo ad hunc finem speciale festum instituit. Ergo cultus ille non est cultus objecti falsi. Prob. conseq. Nam si cultus ille esset cultus objecti falsi, esset cultus superstitionis. Atqui cultus ille non potest esse cultus superstitionis. Ergo, &c. Prob. min. Si cultus ille superstitionis esset, Ecclesia fideles ad cultum superstitionishortaretur, & indulgentiis invitaret, ad cultum superstitionis speciale festum & officium instituisse; immo cultum superstitionis fidelibus sub mortali impetraret. Atqui hoc esse non potest. Non enim magis potest Ecclesia errare in materia morum, quam in materia fidei. Propter hanc saltem rationem videatur pia sententia esse definitioni proxima, & tantam habere certitudinem, quanta infra certitudinem fidei haberi potest.

Solvuntur objectiones.

O Bj. 1. Scriptura docet solum Christum caruisse omni peccato. Nam v. g. dicitur Hebr. cap. 7. *Talis decebat, ut nobis esset pontifex, innocens, impolitus, segregatus à peccatoribus.* Ergo, &c. R. N. ant. Ad prob. R. hanc Scripturam, & alias similes dicere quidem, quod Christus caruerit omni peccato; at non dicere, quod solus caruerit. Præterea, sicut Deus dicitur solus bonus, non quis præter Deum nemo bonus est, sed quia solus talis est per essentiam, ceteri verò,

Ff. 3. sive

Tractatus V. De Peccatis.

Sive homines, sive angeli, boni non sunt, nisi per participationem: ita Christus sine sententia nostra præjudicio dici posset solus caruisse peccato originali, quatenus solus, vi generationis suæ, caruit; quia solus, non per viam ordinariam, sed Spiritus sancti virtute conceperis est, & ita solus in Adamo non peccavit, nec proinde debitum habuit maculam originalem contrahendi. B. autem Virgo non fuit à macula originalis peccati immunis vi generationis suæ, quæ fuit naturalis; unde peccavit in Adamo, sicut & ceteri omnes, quinaturaliter generantur, habuitque debitum contrahendi maculam originalem, à qua proinde non fuit præservata, nisi ex gratia privilegio.

Obj. 2. Dicitur Rom. c. 5. In quo omnes peccaverunt. Et 1. Cor. c. 15. In Adam omnes moriuntur. Quia sententia nostra repugnat his verbis. R. neg. Ad 1. autem dico, nos non negare, sed asserere, quod B. Virgo peccaverit in Adamo, & idcirco debitum habuerit contrahendi peccatum originale: sed addimus, ab illo præservaram fuisse speciali Dei beneficio proper merita Christi, & sanctificaram in instanti infusionis animæ in corpus.

Ad 2. Dico similiter, nos non negare, sed asserere, quod B. Virgo mortua sit in Adamo, hoc est, quod reatum mortis incurrit, & re ipsa mortem obierit propter peccatum ab Adamo commissum, quod secundum moralē estimationem fuit etiam ipius B. Virginis peccatum. Unde sequitur tantum, quod in instanti animationis habuerit reatum alicuius peccati, originali peccato debitæ. At negamus idcirco habuisse ipsum peccatum originale: potuit enim præservari à reatu culpæ, licet non præservaret à reatu peccati temporariae; sicut potest remitti reatus culpa, licet non remittatur reatus peccati temporariae. Igitur B. Virgo in instanti animationis contraxit reatum peccati aliquarum temporalium, ut mortis, possibilitatis, &c. at non contraxit reatum culpæ, quia in illo instanti infusa est illi gratia sanctificans, & per gratiam sanctificantem culpa, quam in Adamo commiserat, condonata.

Obj. 3. S. Ambrosium, & Eusebium Emissum, vel potius Gallicanum, quorum primus sic ad lib. 2. comment. in Lucam: Solus per omnia ex natis de feminâ sanctus Dominus Jesus est, qui terrena contagia corruptie immaculati partus novitate non senserit, & celesti majestate depulerit. Alter vero hom. 2. de natali Domini: A peccati veteris nexu per se non est immunis nec ipsa genitrix Redemptoris. R. hos Patres, ut patet ex textuum consideratione, non aliud velle, quam solum Christum vi generationis suæ, quæ naturalis non fuit, immunitus fuisse à macula peccati originalis, ceteros vero omnes, quia naturaliter generantur, & ab Adamo naturaliter descendunt, vel re ipsa maculam illam contrahere, vel si qui non contrahunt, ab illa non esse immunes generationis, sed ab illa præservari per merum divinæ beneficium.

Obj. 4. S. Augustinum. Sic autem loquitur, 1. lib. de perfect. just. sub fin. Quisquis fuisse vel esse in hac vita aliquem hominem, vel aliquos homines putat, excepto uno mediatore Dei & hominum, quibus necessaria non fuerit remissio peccatorum, contrariis est divina Scriptura. 2. lib. 5. contra Julianum c. 15. Si sine dubio caro Christi non est caro peccati, sed simili carni peccati; quid restat ut intelligamus, nisi ea excepta, omnem reliquam humanam carnem esse peccati? R. nos non negare, sed è contra asserere remissionem peccati necessariam fuisse B. Virginis, quia peccaverat in Adamo, sicut & ceteri omnes, qui naturaliter generantur: unde hujus peccati macula, sicut & ceteri qui generantur naturaliter, fuisse infecta à primo instanti animationis, nisi misericordia divina eam prævenisset, & primo illo instanti peccatum ei liberaliter condonasset intuitu meritorum Christi redemptoris.

R. ad 2. etiam carnem B. Virginis fuisse carnem peccati, non quia aliquando polluta fuit macula peccati originalis, sed quia cum parentum libidine fuit concepta, & ita macula peccati originalis fuisse pol-

luta, secluso gratia præservantis beneficio, illamque maculam in prolem traduxisset, si B. Virgo via naturali generasset.

Obj. 5. S. Fulgentium, ita loquentem in lib. de fide ad Petrum c. 26. Firmissime tene, & nullatenus dubites omnem hominem, qui per concubitum vivi & mulieris concipitur, cum peccato originali nasci. Resp. hunc textum necessario intelligendum esse cum exceptione B. Virginis, imo & cum exceptione aliquorum aliorum, ut Hieremias & Joannis Baptista: nam B. Virgo, Hieremias & Joannes Baptista sanctificati fuerint in utero materno, quod de fide est, saltem pro B. Virgine & Joanne Baptista. Sensus igitur loci est, quod omnes homines, per naturalem generationem descendentes ab Adamo, vi luce conceptionis contrahant peccatum originale, & cum illo nascantur, secluso gratia divina beneficio, quo à peccato illo præserventur. Quod beneficium nemini attribuendum est sine sufficienti fundamento.

Obj. 6. S. Bernardum in Epist. 174. ad Canonicos Lugdunenses, quos graviter reprehendit, quod festum Conceptionis B. Virginis in sua Ecclesia instituerint. Miramur satis, inquit, quod visum fuerit hoc tempore quibusdam vestrum voluisse mutare colorem optimum, novam inducendo celebratatem, quam ritus Ecclesie necit, non probat ratio, non commendat antiqua traditio. Deinde post medium epistola sententiam de B. Virgine sine originali peccato concepta sic impugnat: Unde ergo conceptionis sanctitas? An dicitur sanctificatione preventa, quatenus jam sancta conciperetur: ac per hoc sanctus fuerit, & conceptus, quemadmodum sanctificata jam in utero dicitur, ut sanctus consequetur & oritur? Sed non valuit ante sancta esse, quæ esse: siquidem non erat antequam conciperetur. An forte inter amplexus maritales sanctitas se ipse conceptioni immisit, ut simul & sanctificata fuerit & concepta? Nec hoc quidem admittit ratio. Quomodo namque aut sanctitas absque Spiritu sanctificante, aut sancto Spiritu societas cum peccato fuit, aut certe peccatum quomodo non fuit, ubi libido non defuit? ... Si igitur ante conceptum sui sanctificari minime potuit, quoniam non erat, sed nec in ipso quidem concepti, propter peccatum quod inerat, restat ut post conceptionem in utero jam existens, sanctificationem accepisse credatur, quæ, excluso peccato, sanctam fecerit nativitatem, non tamen & conceptionem.

R. 1. Bernardus non simpliciter reprehendit Canonicos Lugdunenses, quod festum Conceptionis B. Virginis instituerint, sed quod instituerint, inconsulte prius Ecclesia Romana: Nam si sic videbatur, inquit, consulenda erat prius Apostolicæ Sedis autoritas, & non ita precipitanter atque inconsulte paucorum sequenda simplicitas imperitorum. Quid ergo punc faceret Bernardus, si viveret, cum videret ipfam Ecclesiam Romanam publicè & solemniter collere Conceptionem B. Virginis, hunc cultum ut plenum, devotum & laudabilem commendare, ad illum exhibendum diem festum instituisse, speciale ac proprium officium ordinasse, fideles indulgentis invitare, imo & sub morali obligare? Cerrè quid nunc facturus esset, ipsem aperte declarat in clausula epistole sue, ubi sic loquitur: Romane presertim Ecclesia autoritati atque examini totum hoc, sicut & cetera, que eiusmodi sunt, universa reservo; ipsius, si quid alter sapio, paratus iudicio emendare. Nobiscum ergo, vel potius cum Ecclesia universa festum Conceptionis B. Virginis devotè celebrarer; & quia festum Conceptionis B. Virginis celebrari non potest, si B. Virgo non fuit in sua conceptione sancta; nam, ut ipse ait in ead. epist. Quo pacto conceptus ut festus habebitur, qui minime sanctus est? Conceptionem B. Virginis ut sanctam nobiscum teneret & defenderet.

2. Bernardus in suo contra immaculatam B. Virginis Conceptionem discursum, nomine conceptionis manifeste intelligit primam organizationem corporis. Unde ejus argumentationis hic sensus est. Si B. Virgo fuit sancta in sua conceptione, vel quia sanctificata fuit ante primum instantis organizationis, vel quia san-

Disputatio V. Articulus VII.

455

*sanc*tificata fuit in primo instanti organizationis. Non primum: nam B. Virgo non potuit *sanc*tificari, antequam esset, at nondum erat ante primum instanti organizationis. Non etiam secundum: nam primum instanti organizationis fuit illud idem instanti, quo parentes B. Virginis generarunt. Non potuit autem B. Virgo *sanc*tificari eo instanti, quo parentes ejus generarunt, quia cum libidine generarunt. Supereftigitur ut B. Virgo post primum illud instanti organizationis, cum jam in utero materno existeret, *sanc*tificationem acceperit, quia sanctam, excludo peccato, fecerit nativitatem ejus.

Ad hoc S. Doctoris argumentum, quod minimè urget, R. B. Virginem non potuisse quidem *sanc*tificari ante primum instanti organizationis corporis, quia ipsa nondum erat. Item non potuisse *sanc*tificari in primo instanti organizationis corporis sui, quia tunc neccedum erat: unde tunc nec *sanc*tificatum, nec peccatum habere poterat. Sed dico *sanc*tificari potuisse in instanti creationis & infusionis animae in corpus organizatum, quod instanti fuit primum existentia B. Virginis; tunc enim cœpit esse B. Virgo, cum cœpit esse homo, & cœpit esse homo, cum cœpit esse compositum ex corpore & anima; & cœpit esse compositum ex corpore & anima, cum anima corpori organizaro infusa est, & cum eo conjuncta; proindeque dico B. Virginem *sanc*tificari potuisse in primo instanti existentiae suæ, & ita potuisse nunquam habere maculam peccati originalis.

Non itaque valer hoc argumentum: B. Virgo non potuit *sanc*tificari ante primum instanti, neque in ipso primo instanti organizationis corporis ejus. Ergo aliquando habuit peccatum originale. Nam ad hoc, ut nunquam haberet peccatum originale, necesse non fuit, ut aut ante primum instanti, aut in primo instanti organizationis corporis sui *sanc*tificaretur; sed satis fuit, si *sanc*tificari posset & *sanc*tificaretur in instanti creationis & infusionis animae in corpus organizatum; quia si tunc fuit *sanc*tificata, *sanc*tificata fuit quando cœpit existere; & si *sanc*tificata fuit quando cœpit existere, nunquam habuit peccatum originale; aut certè habuit antequam inciperet existere. Quod est absurdum.

Neque majoris momenti est argumentum istud: B. Virgo nec ante primum instanti, nec in ipso primo instanti organizationis corporis *sanc*tificari potuit. Ergo conceptio B. Virginis postula fuit macula peccati originalis. Hec enim conf. non valer, etiam si nomine Conceptionis intelligas primam corporis organizationem. Ratio est, quia sicut nec fuit nec potuit esse sanctitas in primo instanti, aut etiam in toto decursu organizationis ante animationem, ita nec fuit aut potuit esse peccatum originale; quia sicut nec fuit nec potuit esse subjectum *sanc*titatis, ita nec fuit nec potuit esse subjectum peccati originalis. Nam subjectum peccati originalis est filius vel filia Adami. At nec in primo instanti, nec in toto decursu organizationis corpusculi B. Virginis ante animationem, fuit filia Adami, sed solidum fuit materia, ex qua & anima, creanda & infundenda, componenda erat filia Adami; & tunc tantum cœpit esse filia Adami, quando in corpusculum sufficienter organizatum infusa est anima rationalis, & cum eo conjuncta; proindeque tunc tantum cœpit esse subjectum capax peccati originalis, sicut & tunc tantum cœpit esse subjectum capax *sanc*titatis.

Dices. Organizatio corpusculi B. Virginis cœpit per actum generandi parentum ejus, qui actus non fuit absque libidine, seu ardore aliquo concupiscentiae. Ergo in prima organizatione corpusculi B. Virginis fuit peccatum originale. Nam ut at S. Doctor, peccatum quomodo non fuit, ubi libido non defuit? R. neg. com. propter rationem modi datum, quæ convincens est. Ad verba S. Doctoris R. ibi fuisse peccatum, ubi libido non defuit, si nomine peccati indecentiam intelligas; ardor enim concupiscentia non est absque indecentia. Item si nomen peccati sumas

impropriè & metonymicè pro effectu peccati; nam ardor concupiscentia in generando est effectus peccati originalis. At nego ibi fuisse peccatum propriè sumptum pro macula peccati subjectum suum habitualiter insufficientis, & redditis illud odiosum Deo, & dignum poena, quia tunc non fuit subjectum, quod sic infici posset, & reddi Deo odiosum, & poena dignum.

Itaque ex eo quod non defuit libido in actu quo generarunt parentes B. Virginis, non sequitur quod B. Virgo peccatum originale contraxerit in prima organizatione corpusculi sui, quia tunc nondum erat, & antequam esset, illud contrahere non poterat; sed lequitur tantum, quod illud erat necessariò contractura, ubi primum inciperet esse, hoc est, in instanti creationis & infusionis animæ in corpusculum organizatum, nisi ab eo per prevenientem Spiritus sancti griam præservaretur.

Dices. Saltem, ut concessum est, B. Virgo nec fuit nec potuit esse sancta in primo instanti organizationis. Ergo conceptio ejus non fuit sancta. R. dist. conf. Ergo conceptio ejus inchoata, seu potius inchoatio conceptionis ejus non fuit sancta, C. conseq. tunc enim nondum erat subjectum capax *sanc*titatis, sicut nec peccati, quia tunc nondum erat homo, sed tantum inchoatio hominis. Conceptio ejus completa & perfecta non fuit sancta, N. conseq. tunc enim fuit completa & perfecta conceptio B. Virginis, cum anima creata & infusa est in corpusculum organizatum, & B. Virgo fuit sancta eo instanti, quo anima creata & infusa est in corpusculum organizatum, quia anima B. Virginis uno & eodem instanti reali in corpusculum organizatum infusa est, & *sanc*tificata. Ergo B. Virgo fuit sancta in ipso instanti conceptionis complete & perfectæ. Ergo, quod id est, conceptio completa & perfecta B. Virginis fuit sancta. Ecclesia autem celebrando festum Conceptionis B. Virginis, non intendit colere conceptionem ejus inchoatam, seu inchoationem conceptionis ejus; vel si vis, non intendit colere instanti illud, quo per actum generandi parentum B. Virginis cœpit organizationem corporis ejus; sed intendit colere conceptionem completam & perfectam B. Virginis, seu instanti illud, quo B. Virgo per creationem animæ, & ejus cum materia organizata unionem ac conjunctionem, non prius cœpit existere, quam sancta esse.

Dices. Igitur inter amplexus maritales *sanc*titas se ipse conceptioni immiscuit, ut B. Virgo simul & *sanc*tificata fuerit, & concepta. R. neg. Nam creatio & infusio animæ non fit, nisi post sufficientem organizationem materiæ, & organizatio materiæ, cum sit modo naturali, ut in B. Virginis facta est, non fit in instanti, sed tantum aliquot dierum spatio perficitur; unde anima B. Virginis non fuit creata, & in corpusculum ejus infusa, nisi aliquot diebus post primam materiæ organizationem, & consequenter nisi aliquot diebus post actum, quo parentes B. Virginis generarunt. Completa igitur & perfecta conceptio B. Virginis aliquor dierum spatio distans fuit à complexibus maritalibus, proindeque falsum est, quod necesse fuerit *sanc*titatem immisceri conceptioni B. Virginis inter amplexus maritales. Unde manifestè impetratis & calunnia gravissimæ convincuntur heterodoxi, dum dicunt Ecclesiam celebrando festum Conceptionis B. Virginis, celebrare maritales amplexus parentum ejus.

His omnibus addo, S. Doctorem in ead. epist. gravissimum nobis pro pia sententia suggerere argumentum, & satis clarè ostendere, quis nunc foret ejus sensus, si nunc viveret. *Orum*, inquit, *Virginis dicti nihilominus in Ecclesia*, & ab Ecclesia in dubitanter haberi festivum atque sanctum, firmissime cum Ecclesia sentiens in utero eam accepisse, ut sancta prodiret. Et inferius: Fuit proculdubio & Mater Domini ante sanctam, quam nata. Nec fallitur omnino sancta Ecclesia, sanctum reputans ipsum nativitatem ejus diem, & omni anno cum exultatione universæ terra votiva cele-

celebritate suscipiens, s. itaque Bernardus nativitatem B. Virginis ut festivam & sanctam indubitanter & firmissime habebat, quia illam Ecclesia sanctam reputabat, & omni anno cum exultatione universae terra votiva celebritate suscipiebat, nec, cum ipsa sancta sit, illam sanctam reputando, & omni anno votiva celebritate suscipiendo, nulli poterat. Atqui nunc patiter Ecclesia sanctam reputat conceptionem ejusdem B. Virginis, completam scilicet & perfectam, quod semper subintelligi oportet, eamque omni anno cum exultatione universae terra votiva celebritate suscipit, nec magis in hoc falli potest, quam in altero. Ergo postnum pariter conceptionem ejusdem B. Virginis indubitanter & firmissime habere, & nobiscum habiturus esse, si nunc viveret, merito supponi potest ipse Bernardus, ut festivam atque sanctam.

Nec dic magnam esse disparitatem inter nativitatem & conceptionem B. Virginis, quia Ecclesia, ut norat Bernardus, firmissime sentit nativitatem B. Virginis sanctam fuisse, & omnes contrarium sentientes damnant. Nam contra est, quia verum quidem est, quod Ecclesia contrariam immaculatae Conceptioni B. Virginis opinionem toleret, & eam privatum sequentes hereleos vel peccati mortalis nota iniuri vetet, donec ipsa sententiam definitivam ferat. At nihilominus firmissime tener conceptionem B. Virginis sanctissimam fuisse, & circa sanctitatem ejus habet saltem evidentiam magnam moralem, qualem v.g. requirit ad Sanctorum canonizationem. Nam sine tali saltem evidentia festum Conceptionis B. Virginis non instituist, non omni anno festum illud solemniter celebraret, nec ad illud devotè celebrandum fideles indulgentiis invitaret, & multò minus sub mortali adigeret. Supposita autem hujus festi institutione, & annua celebratione, potest fidelis quilibet circa sanctitatem conceptionis B. Virginis habere certitudinem non magnam moralem tantum, sed etiam tantam, quanto esse potest infra fidei certitudinem, propter Ecclesiam scilicet sanctitatem, cui repugnat cultus falsus & superstiosus, & ejus circa mores infallibilitatem.

Dices. Si ita esset, Ecclesia praxi sua multum præjudicaret opinioni neganti immaculatam fuisse conceptionem B. Virginis. Quod repugnat clausula, quam Paulus V. & Gregorius XV. decretis sui apposuerunt: *Per hoc tamen Sanctitas tua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei ullum prouersus prejudicium inferre, eam relinquens in eiusdem statu & terminis, in quibus de presenti reperitur, preter quam quoad supra disposita.* R. Ecclesiam festum instituendo, & celebriando quotannis, ad colendam B. Virginem ut sanctificatam in puncto conceptionis sua completa & perfecta, seu in instanti creationis animæ, & ejus infusionis in corpusculum organizatum, non potuisse non inferre grave prejudicium opinioni contrarium tenenti. Per clausulam autem citaram non aliud significant Pontifices, quam nolle se præjudicare huic sententiae, prohibendo ne publicè aut etiā privatim proponatur & defendatur, velleque eam retinere totam probabilitatem, quam, præcisæ illa prohibitione, habere potest in concursu praxis Ecclesie quotannis cum exultatione fidelium omnium, paucis admodum excepis, celebribus publicè & solemniter festum B. Virginis, ut præservata à macula peccati originalis, & ad illud celebrandum omnes sub mortali obligant. Qualis autem & quanta esse possit hac probabilitas, videant hujus sententiae defensores. Addo, dictam clausulam ab Alexandro VII. prætermissam fuisse, & quidem merito. Nam Alexander VII. declarando & definiendo Ecclesiam, celebrando festum Conceptionis B. Virginis, colere B. Virginem ut præservatam à macula peccati originalis, & sanctificatam in puncto creationis animæ, & ejus conjunctionis cum corpore, præcipuum adversarium immaculatae Conceptionis B. Virginis effugium eripuit, & eripiendo gravissimum eorum opinioni prejudicium intulit.

Oblj. 7. S. Thomam 3. p. q. 27. art. 2, in O. ubi

probat B. Virginem non fuisse sanctificatam, nisi post animationem, seu infusionem animæ rationalis in materiam organizatam, proindeque maculatam fuisse peccato originali saltem in puncto animationis, seu in primo instanti existentia sua. Et hoc utitur ratione. Dicendum quod sanctificatio B. Virginis non potest intelligi ante ejus animationem, duplice ratione. Primo quidem, quia sanctificatio, de qua loquimur, non est nisi emundatio à peccato originali: sanctitas enim est perfecta munditia... culpa autem non potest emundari, nisi per gratiam, cujus subjectum est sola creatura rationalis. Et ideo ante infusionem animæ rationalis B. Virgo sanctificata non fuit. Secundo, quia cum sola creatura rationalis sit susceptiva culpe, ante infusionem animæ rationalis proles concepta, non est culpa obnoxia. Et sic quocumque modo ante animationem B. Virgo sanctificata fuisset, nunquam incurrit maculam originalis culpe: ita non indignisset redemptio & salute, que est per Christum... Hoc autem inconveniens est, quod Christus non sit salvator omnium hominum, &c.

R. S. Doctoris autoritatem hic non plus habere ponderis, quam ratione quo utitur, & quod tam, quantum ad ea in quibus nobis contrarium est, facilem habet solutionem. Itaque 1. illud, *sanctificatio, de qua loquimur, non est nisi emundatio à peccato originali*, falso est: nam sanctificatio, de qua agitur, est infusio graiae condonativæ peccati in primo parente commissi. Quod si est, cui hoc peccatum condonatur per infusionem gratiae, jam habebat maculam ejus, respectu illius sanctificatio est emundatio à peccato originali: quod si est, cui hoc peccatum condonatur per infusionem gratiae, nondum habebat ejus maculam, sanctificatio respectu illius est præservatio à peccato originali. Sanctitas autem, quæ est terminus sanctificationis, de qua hic agitur, est quidem munditia, seu immunitas à macula peccati originalis. At vero ad hanc immunitatem sufficit actio præservativa; nec requiritur emundativa, nisi in iis, qui maculam illam contrarerunt, vel, si vis, in iis, qui à contrahenda macula illa præservati non fuerunt.

2. Illud, quod dicitur, *ante infusionem animæ rationalis B. Virginem sanctificatam non fuisse*, verum est. At quod nobis sufficit, sanctificari potuit in ipso pæncœlo infusionis animæ rationalis, & consequenter sanctificari potuit in primo instanti existentia sua, & ita præservari potuit à macula peccati originalis. Cum enim, ut hic dicitur, sola creatura rationalis sit susceptiva culpe, ante infusionem animæ rationalis proles concepta, non est culpa obnoxia, proindeque B. Virgo nec habuit nec habere potuit maculam peccati originalis ante infusionem animæ rationalis. Unde si in ipso puncto infusionis animæ rationalis, hoc est, in ipso instanti, in quo coepit esse capax maculae peccati originalis, potuit sanctificari, & res ipsa sanctificata fuit, manifestum est illam nunquam habuisse maculam illam.

3. Ad id quod dicitur, quod si B. Virgo *nunquam incurrit maculam originalis culpe, non indignisset redemptio & salute, que est per Christum*, R. falso est. Ad hoc enim ut B. Virgo indigneretur redemptione & salute, quæ est per Christum, latus est, si non potuit non incurrire maculam peccati originalis, nisi ab ea ex meritis Christi redemptoris & salvatoris præservaretur, sive, quod idem est, nisi in primo instanti existentia sua, ex meritis Christi redemptoris acciperet gratiam condonativam peccati ab ea in Adamo commissi. Sed de hoc adhuc modò.

Dices cum S. Doctore in Resp. ad 4. *Beata Virgo peccatum originale contraxit, cum fuerit concepta secundum carnis concupiscentiam ex commixtione maris & famina: dicit enim Augustinus omnem, quæ de concubitu nascitur, carnem esse peccati.* Resp. Ex eo quod B. Virgo fuerit concepta secundum carnis concupiscentiam, sequi tantum, quod peccaverit in Adamo, & ita quod habuerit debitum contrahendi peccatum originale, quod proinde non potuit non contrahere.

Disputatio V. Articulus VIII.

457

trahere, nisi misericorditer ab eo ex meritis Christi preservaretur. Quo autem sensu caro B. Virginis fuerit caro peccati, jam explicatum est sine prajudicio immaculatae conceptionis ejus.

Obj. 8. Si B. Virgo non contraxit peccatum originale, non fuit redempta. Conf. repugnat fidei. Ergo, &c. Minor patet. Nam de fide est, quod Christus sit omnium hominum salvator & redemptor. *Prob. seq. maj.* Quia si B. Virgo non contraxit peccatum originale, nunquam fuit sub captivitate peccati. Sed qui nunquam fuit sub captivitate peccati, nunquam potuit redimi: redemptio enim supponit captivitatem: *Nullus*, inquit Zozimus Papa apud Augustinum epist. 157, nisi qui peccati seruus est, liber efficitur; nec redemptus dici potest, nisi qui vere per peccatum fuerit ante captivus.

R. dist. seq. maj. Si B. Virgo non contraxit peccatum originale, non fuit redempta à captivitate, in quam incidenterit, C. seq. maj. Non fuit redempta à captivitate, in quam non poterat non incidere, nisi liberatoris ac redemptoris beneficium eam misericorditer preveniret, N. seq. maj. & dist. min. Contra fidem est, quod B. Virgo non fuerit redempta à captivitate, in quam incidenterat, N. min. A captivitate, in quam non poterat non incidere, nisi ei succurreret præveniens gratia liberatoris ac redemptoris, C. min. & neg. conf. Duplex igitur distinguendus est modus redemptionis. Primus est, quo quis liberatur à captivitate, in quam lapsus est: secundus vero, quo quis eximitur à captivitate, in quam necessarius lapsus est, nisi ab ea præservetur. Hic autem redimendi modus tam proprius est, quam alter, in modo perfectior est, & magis decebat eam, quæ futura erat Mater ipsius Redemptoris, cui tam possibile fuit hoc modo, quam altero redimere. Quare ergo negabimus B. Virginem hoc modo redemptam fuisse?

Ad verba Zozimi R. redemptum dici non posse, nisi qui verè per peccatum antea fuerit captivus, aut re ipsa, aut saltē debito: ita ut debuerit esse, & certissime futurus fuerit captivus, nisi gratia liberatoris præventus fuisset. Talis autem qui captivus fuit debito, non tamen in re, quia subvenit ei gratia liberatoris, redemptus dici potest propriè, & tam propriè, quam qui liberatur à captivitate, in quam re ipsa incidenterat. Hanc doctrinam tradit S. Augustinus enarr. in Psal. 85, ad hæc verba: *Eruisti animam meam de inferno inferiori. Nescio quis habens*, inquit, *cauam molestam, mittendus erat in carcerem; venit alius, defendit eum, gratias agens, quid dicit? Eruisti animam meam de carcere. Suspensus erat debitor, solutum est pro eo, liberatus dicuntur de suspedio. In his omnibus non erant, sed quia talibus meritis agebantur, ut nisi subvenient efficerent, inde se recte dicunt liberari, quod per liberatores suos non sunt permitti perduciti. Recte igitur, juxta S. Doctorem, dicitur quis inde liberari, quod per liberatorem non permititur perduciri; proinde recte & propriè dicitur quis liberari à captivitate, in qua non est, sed est, nisi liberator impedit.*

Obj. 9. Si B. Virgo non contraxit peccatum originale, nunquam habuit debitum illud contrahendi. Absurdum conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Quia si B. Virgo nunquam habuit debitum contrahendi peccatum originale, non indiguit redemptore, quod est absurdum. R. dist. seq. maj. Nunquam habuit in se debitum contrahendi peccatum originale, C. seq. maj. cùm enim sanctificata fuerit in primo instanti existentia sua, in primo instanti existentia sua accepto veniam peccati in Adamo commissi, & consequenter remissionem debiti peccatum originale contrahendi, atque ita debitum illud in se nunquam habuit. Nunquam habuit in alio, nempe in Adamo debitum contrahendi peccatum originale, N. seq. maj. Cùm enim peccaverit in Adamo, sicut & ceteri qui ab eo naturaliter erant descendentes, habuit in Adamo debitum contrahendi maculam originale.

lem, sicut & ceteri qui ab eo descendentes erant naturaliter: unde tanta necessitate maculam illam contraxisset, quanta ceteri contrahunt, nisi misericorditer ab ea preservata fuisset: hinc tam indiguit redemptore & salvatore, quād ceteri indigent; & sicut ceteri à macula originali quam contrixerunt, emundantur per grariam redemptoris, quando sanctificantur; ita & ipsa per eandem redemptoris gratiam à macula originali, quam aliqui certissime contraxisset, præservata fuit, quando sanctificata fuit in ipso puncto creationis animæ, & ejus infusionis in corpusculum.

Dices. B. Virgo præservari non potuit ab originali macula per merita Christi redemptoris. Ergo vel non fuit præservata, vel certè non fuit præservata per merita Christi redemptoris. Neg. ant. *Probabis.* Incarnationis non fuit decreta, nisi post absolutam prævisionem peccati originalis in re contrahendi ab omnibus Adami posteris, qui scilicet ab eo descendentes erant naturaliter. Ergo Deus prius absolute prævidit B. Virginem, sicut & ceteros, ut originali macula infestam pro aliqua differentia temporis, quād prædefiniret merita Christi redemptoris, & consequenter quād propter merita Christi redemptoris prædefinita, & absolute futura & prævisa, veller, aut etiam posset velle liberare B. Virginem, eamque sanctificare in tempore. Ergo, &c. R. neg. ant. & dico Christum redemptorem fuisse decretum, & ejus merita prædefinita statim post absolutam prævisionem peccati ab Adamo, ut humani generis morali capite admittendi, proindeque Christi redemptoris & meritorum ejus absolutam futuritionem supposuisse tantum in præscientia debitum maculam originalem contrahendi in iis omnibus, qui ab Adamo descendentes erant per generationem naturalem. Unde Deus potuit velle propter merita Christi redemptoris prædefinita & absolute prævisa, non solum B. Virginem, sed etiam alios omnes, qui per generationem naturalem descendentes erant ab Adamo, à macula originali præservare.

ARTICULUS VIII.

Utrum concupiscentia sit per se & ex natura sua peccatum originale.

Circa constitutum peccati originalis variae sunt heterodoxorum sententiae. Prima est Illyrici, docentis peccatum originale esse imaginem substantiam diaboli, in quam transformatur anima propter peccatum Adami. Hoc Illyrici delirium sua absurditate refellitur. Vide Bellarm. lib. 5. de statu peccati cap. 2. & 3. Secunda, quam aliqui Lutherani aliquando in scriptis suis defendant, constituit peccatum originale in peccatis actualibus, hoc est, in pravis motibus cordis contra Deum; vel, ut loquitur Melanthon in locis communibus, in actuali quadam prava cupiditate. Sed hæc sententia est manifeste falsa. Nam parvuli etiam in utero materno habent peccatum originale, & tamen tunc nullum habent aut etiam habere possunt peccatum actualis; cùm tunc careant usu rationis & libertatis: unde Apostolus Rom. cap. 9. de Jacob & Esau loquens, sic ait: *Cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali, &c. Tertia, que omnibus Lutheranis & Calvinistis communis est, docet peccatum originale esse corruptionem naturæ, hoc est, ignorantiam, difficultatem, propensionem ad malum, & alia similia, quæ nos vulnera naturæ appellamus. Tenent igitur Lutherani & Calvinistæ communiter, corruptionem naturæ, ac presertim concupiscentiam, seu proritatem ad bona sensibilia contra præscriptum rationis, qualis inventur etiam in regeneratis & justificatis, per se & ex natura sua esse peccatum originale, sic tamen ut creditibus ad damnationem non imputetur. Sed contra hanc hæresim sit.*

RESPON-